

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Masarykova střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště
zemědělské, Opava, Purkyňova 12**

Purkyňova 12, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 017 311

Termín konání orientační inspekce: 7. – 10. leden 2003

Čj.:	145 11/03-11132
Signatura:	on5fw526

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Masarykova střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště zemědělské (dále jen MSZeŠ a SOUz) vznikla 1. srpna 2002 sloučením dvou samostatných subjektů - Masarykovy střední zemědělské školy (dále jen MSZeŠ) a Středního odborného učiliště zemědělského. Sdružuje střední odborné učiliště zemědělské s kapacitou 180 žáků, střední zemědělskou školu s kapacitou 310 žáků, domov mládeže s kapacitou 106 lůžek a dvě školní jídelny s celkovou kapacitou 760 jídel.

MSZeŠ a SOUz je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

MSZeŠ hospodařila v roce 2001 s finančními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele na zabezpečení neinvestičních výdajů přidělenými prostřednictvím referátu školství Okresního úřadu Opava (leden – září) a Krajským úřadem Moravskoslezského kraje (říjen – prosinec). Dále hospodařila s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky svých fondů, tak, jak je vymezeno ve zřizovací listině.

MSZeŠ vzdělává ve školním roce 2002/2003 žáky v tomto studijním oboru:

- 41-41-M/001 Agropodnikání, studium denní, délka studia 4 roky.

Škola vhodnou volbou výběrových předmětů vytvořila dvě zaměření:

1. provoz,
2. ekonomika podniku.

V MSZeŠ bylo v době inspekce vyučováno 225 žáků v 8 třídách denního studia.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti v MSZeŠ bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech:
 - český jazyk a literatura, cizí jazyky (anglický a německý), skupina společenskovedních předmětů (občanská nauka, dějepis, zeměpis), skupina odborných předmětů (účetnictví, ekonomika a podnikání, zemědělské právo, stroje a zařízení, chov zvířat, laboratorní kontrola, zpracování zemědělských produktů, pěstování rostlin, ovocnářství a zelinářství, ochrana rostlin), praxe (včetně řízení motorových vozidel).
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech výše uvedených.
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech výše uvedených.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Skladba úvazků je vzhledem ke vzdělání a zkušenostem vyučujících i vzhledem k potřebám provozu školy optimální. V maximální míře je využívána jejich kvalifikovanost.

Předmět český jazyk a literaturu vyučuje ve všech třídách čtyř ročníků jedna vyučující, jejíž odborná a pedagogická způsobilost odpovídá požadavkům právní normy.

Také výuka cizích jazyků (angličtina, němčina) a zeměpisu je zajištěna pedagogy s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka dějepisu je zajištěna jednou vyučující, která má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku odborných předmětů. Ve škole sice působí vyučující s příslušným vzděláním (český jazyk – dějepis), ale vzhledem k její odbornosti pro výuku českého jazyka – maturitního předmětu - a nízké hodinové dotaci dějepisu se vedení školy rozhodlo postupovat výše popsaným způsobem.

Občanskou nauku vyučují dva učitelé. Oba (stejně jako vyučující dějepisu) mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku odborných předmětů.

Odborné předměty jsou vyučovány většinou pedagogy, kteří svou odbornost dosáhli na vysokých školách zemědělského či ekonomického zaměření a pedagogickou způsobilost získali doplňujícím studiem (jeden učitel ji dosud nezískal).

V škole pracuje celkem pět předmětových komisí – všeobecně vzdělávacích předmětů, pěstitelství a mechanizace, ekonomických předmětů, chovu zvířat a praxe.

Pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů je zřízená jedna sedmnáctičlenná předmětová komise s vnitřním členěním na tzv. subkomise příbuzných předmětů. Členové se scházejí většinou čtyřikrát během školního roku, neformální schůzky subkomisí jsou častější. Práce všech předmětových komisí se řídí ročním plánem, jejich hlavní činnost spočívá v přípravě tematických plánů, pravidelném projednávání prospěchu a chování žáků, posuzování průběhu a výsledků vzdělávání a ve výběru vzdělávacích akcí. Vedoucí předmětových komisí případně koordinují práci subkomisí, předkládají vedení školy zpracované a doplněné tematické plány i návrhy pro zkvalitnění výuky především v oblasti materiálového zabezpečení. Poskytují také radu a pomoc vyučujícím některých všeobecně vzdělávacích předmětů (dějepis, občanská nauka), kteří pro výuku nemají odbornou způsobilost (v předcházejících školních letech i začínajícím učitelům). Každá předmětová komise vypracovává plán dalšího vzdělávání svých členů pro školní rok a s výhledem na následující tři roky.

Vedení školy společně s vedoucími předmětových komisí kontroluje vždy na počátku školního roku soulad individuálních časově tematických plánů s platnými učebními dokumenty, jejich průběžné plnění během školního roku je vedením školy sledováno formou hospitací. Vyučující českého jazyka a literatury předkládá vedení školy vždy za klasifikační období analýzu kontrolních prací.

Srovnáním schválených učebních dokumentů pro sledované předměty s rozvrhy hodin pro jednotlivé třídy všech ročníků, zápisy v třídních knihách a individuálními tematickými plány bylo zjištěno, že výuka sledovaných předmětů probíhá v souladu s učebními plány a osnovami.

Stávající výchovný poradce neabsolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství. Činnost výchovného poradenství se ve škole řídí zpracovaným plánem práce pro školní rok, která vyplývá z náplně funkce výchovného poradce, stanovené ředitelem školy. Výchovný poradce úzce spolupracuje s třídními učiteli, vedením školy, školním metodikem prevence sociálně patologických jevů, s odbornými zařízeními výchovného poradenství, vysokými školami i ostatními vzdělávacími institucemi a úřady práce. Pro studenty a rodiče jsou stanoveny konzultační hodiny.

Poradními orgány ředitele školy (dále jen ŘŠ) je pedagogická rada, dále všichni vedoucí pracovníci a výchovná komise ve složení zástupkyně ŘŠ, výchovný poradce a školní metodik prevence sociálně patologických jevů, třídní učitel a případně vedoucí vychovatelka domova mládeže. V náplni činnosti výchovné komise je řešení vzniklých problémů v oblasti výchovy.

ŘŠ má vytvořen systém kontroly, který vychází z dokumentu s názvem „Plán vnitropodnikové kontroly“. Tato činnost je směřována do čtyř oblastí – teoretické výuky, praxe, výchovy mimo vyučování a hospodářské. Hospitační a kontrolní činnost provádí ředitel, jeho zástupkyně i předsedové předmětových komisí. Z hospitační činnosti se pořizují záznamy, v nichž je

uveden průběh hospitované hodiny a vymezena zjištěná pozitiva a negativa. Výsledky jsou s vyučujícími konzultovány vždy bezprostředně po ukončení hospitační činnosti.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy má stanovená pravidla, která vycházejí z organizačního řádu. Ten obsahuje kromě základních ustanovení, organizace a provozu školy také kompetence jednotlivých pracovníků. Rozdělení pravomocí mezi členy vedení školy je zde písemně stanoveno.

Základní pravidla pro zajištění chodu školy jsou jasně vymezena ve školním řádu, který je z hlediska práv a povinností žáků vyvážený.

Vnitřní informační systém je účinný, existují v něm zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům přístup k aktuálním informacím, které se týkají činnosti školy a dalších pedagogických aktivit. Důvěrné informace o zaměstnancích a žácích jsou řádně zabezpečeny proti zneužití. Ve čtrnáctidenních intervalech se konají porady vedení a dle potřeby i pracovní porady všech pedagogů či jednotlivých úseků školy. Vyučující mají k dispozici sborovnu (jako společnou místnost, jinak sídlí v kabinetech), kde jsou zveřejněny nejdůležitější informace. K dispozici je zde i počítač s neomezeným přístupem k Internetu. Žákům informace předávají třídní učitelé. Další se uveřejňují na informační nástěnce. Ve třídách pracují třídní samosprávy, její předsedové mají možnost přednášet návrhy vedení školy. Skupina žáků vydává časopis „Student“.

Spolupráci se zákonnými zástupci žáků hodnotí vedení školy jako dobrou, při škole je založeno sdružení rodičů (SRPDŠ). Třídní schůzky se organizují čtyřikrát v průběhu školního roku, další informace mohou zákonní zástupci žáků získat kdykoli po individuální domluvě. Žákům byly vydány studentské průkazy, do kterých jsou zapisovány výsledky průběžné klasifikace a další důležité informace.

Dvakrát ročně MSZeŠ pořádá dny otevřených dveří. Velmi podrobné informace o činnosti školy jsou uveřejněny na webových stránkách.

Pro úkoly spojené se zvyšováním odborné úrovně všech zaměstnanců vedení školy vypracovalo dokument „Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků“, který je přílohou plánu práce školy. Je rozdělen do pěti oblastí (vzdělávání vedoucích pracovníků školy, pedagogických pracovníků v oblasti cizích jazyků, informačních technologií, dalších prioritních oblastí a vzdělávání vedoucích k prohloubení odbornosti). MSZeŠ využívá v rámci svých finančních možností především vzdělávací nabídky Pedagogického centra v Ostravě, pracovištěm Opava.

Rada školy není zřízena.

Velmi dobrá úroveň personálních podmínek sledovaných předmětů podporuje učení žáků a umožňuje efektivně realizovat učební program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Objekt MSZeŠ byl vybudován za účelem školního využití ve dvacátých letech minulého století. Pro stávající studijní zaměření a počet žáků má vynikající prostorové podmínky, dostatek odborných učeben a laboratoří, obsáhlou školní knihovnu a školní jídelnu. V přílehlé budově se vyučují předměty se zaměřením na stroje a mechanizaci, provádí se zde výuka řidičů motorových vozidel. V sousedství sídlí Školní statek Opava, se kterým má škola navázanou dlouholetou spolupráci ve výuce praxe.

Výuka českého jazyka a literatury, občanské nauky, dějepisu, zeměpisu a části odborných předmětů (ekonomického zaměření) probíhá převážně v běžných učebnách. Ty jsou vybaveny standardním školním nábytkem, prostorové, světelné i tepelné podmínky odpovídají počtu žáků i potřebám výuky. Estetická úroveň tříd je většinou velmi dobrá, výzdoba převážně souvisí s probíranými tématy odborných předmětů. Ve všech třídách je k dispozici zpětný projektor, jehož frekvence využití byla ve všech hospitovaných hodinách maximální.

Pro výuku odborných předmětů slouží několik specializovaných učeben a laboratoří spolu s kabinety sbírek s širokou škálou učebních pomůcek. Jejich provoz se řídí řádem učeben, důraz je kladen především na bezpečnost.

Odborná pracoviště jsou vybavena funkční technikou (pro strojní dojení, secí stroj, sklízecí stroj, traktor) a výpočetní technikou. Dle výkonu pracovní činnosti žáků jsou tito náležitě vybaveni pracovními oděvy a osobními ochrannými pracovními pomůckami.

Učebnice pro žáky zajišťuje a zapůjčuje sdružení rodičů (SRPDŠ), výjimku tvoří cizojazyčné publikace, které si žáci kupují sami. Fond učebnic pro sociálně potřebné žáky je vytvořen, případy se řeší individuální formou.

Pro výuku nejen sledovaných předmětů má škola k dispozici účelně zařízenou a velmi dobře vybavenou školní knihovnu, v níž taktéž probíhají některé vyučovací hodiny, zejména literatury. Kartotéka odborných publikací, (ty převažují a úzce korespondují se zaměřením školy) je zpracována v elektronické podobě, což usnadňuje vyučujícím i žákům vyhledávání požadovaných témat. Kartotéka beletrie je zpracována formou lístkovnice. Součástí inventáře jsou také audio a video nahrávky. Vyučující sledovaných předmětů i žáci pravidelně využívají široké nabídky knihovny.

Pro výuku dějepisu a českého jazyka a literatury žáci používali učebnice se schvalovací doložkou MŠMT. V občanské nauce byly pro výuku vybraných témat využívány starší učebnice. Pro všechny sledované předměty připravují vyučující i vlastní výukové texty související s aktuálně probíraným učivem. Další informace, zejména pro výuku občanské nauky a zeměpisu, získávají žáci prostřednictvím Internetu, který je denně v odpoledních hodinách volně dostupný.

Pro výuku cizích jazyků jsou vyhrazeny dvě samostatné učebny, které se postupně vybavují potřebnými pomůckami tak, aby mohly sloužit jako odborné pracovny. V učebně anglického jazyka je instalován multimediální systém APPLE, v průběhu hospitací však nebyl využit. Vyučující mají k dispozici radiomagnetofony, v každé z učeben je umístěn televizor s videopřehrávačem, v jedné místnosti je také zpětný projektor. Žáci používali učebnice opatřené schvalovací doložkou MŠMT a pracovní sešity. Ve škole je dostatečné množství slovníků, odborná literatura a ukázky z beletrie jsou uloženy ve školní knihovně. Pro zpestření výuky škola odebírá cizojazyčné studentské časopisy. Vhodné tabelární pomůcky nebo soubory předtištěných fólií pro usnadnění vnímání gramatických jevů škola nemá.

Fond učebnic zeměpisu není k dispozici, žáci využívají pracovních listů a atlasů, kterých je ve škole dostatek. Potřebnou odbornou literaturu si nosí z vlastních zdrojů nebo půjčují ve školní knihovně. Při práci s informacemi čerpají z odborných časopisů, které škola odebírá. Pravidelně se pracuje s nástěnnými mapami, pro probíraná témata jich je dostatek.

Ve sledovaných hodinách byly použité materiální zdroje využívány účelně a efektivně. Účelnost a efektivnost jejich využití je sledována při hospitační činnosti.

Z hlediska hospitovaných předmětů jsou materiálně-technické podmínky velmi dobré, umožňují efektivně realizovat vzdělávací programy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE STUDIJNÍM OBORU AGROPODNIKÁNÍ

Realizace vyučovaného oboru

Vyučovaný studijní obor je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka je v souladu s učebním plánem vyučovaného oboru.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Skutečnosti, že sledovaný předmět vyučuje ve všech třídách jedna vyučující s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a dlouhodobou praxí, odpovídá promyšlený systém plánování a organizace výuky.

Výuka českého jazyka a literatury probíhá dle platných učebních dokumentů pro střední odborné školy. Týdenní tříhodinová časová dotace ve všech třídách čtyř ročníků je v souladu s učebním plánem. Specifické složky předmětu jsou vyučující dotovány s ohledem na obsah učiva, výuka mluvnice a slohu tvoří vždy jednu třetinu z celkového týdenního počtu hodin.

Platné učební osnovy jsou pro jednotlivé ročníky rozpracovány do časově tematických plánů. V nich jsou respektována všechna doporučení k výuce (členění a obsah tematických celků, vhodné vřazování regionální literatury, využívání vlastních poznatků žáků z četby, návštěv divadelních a filmových představení, zařazení kontrolních slohových a mluvnických prací). Tematické plány jednotlivých ročníků na sebe navazují, obsahová duplicita je vyloučena.

Organizace sledovaných hodin byla vzhledem ke stanoveným cílům účelná. Žáci byli vždy aktivováni vstupními i průběžnými metodami. Z hlediska forem práce převažoval (zejména v literatuře) frontální způsob výuky s výkladem a upevňováním poznatků z nového učiva v souvztáznosti s vědomostmi získanými v předešlých hodinách i ročnících. Ve třídách prvního ročníku vyučující ověřovala a navazovala na vědomosti a dovednosti žáků získané v základní škole, rozvíjela je a doplňovala. Ve vyšších ročnících byl kladen důraz na kvalitu souvislého ústního i písemného projevu a na uvědomělou práci s literárním textem s pochopením vztahů a souvislostí. Ve třídách maturitního ročníku byli žáci cíleně vedeni k systemizaci již získaných poznatků. Téměř ve všech hospitovaných hodinách se specifické složky předmětu prolínaly, doplňovaly a podporovaly. Vyučující rovněž registruje žáky s vývojovými poruchami učení. Pro ně má, zejména v mluvnické části výuky, připraveny speciální úkoly s ohledem na druh a rozsah postižení specifikovaných ve vyšetření pedagogicko psychologickou poradnou. Žáci se zvýšeným zájmem o předmět se zapojují do soutěží (např. recitační soutěž středních zemědělských škol v Českém Těšíně s mezinárodní účastí, okresní kolo recitační soutěže Wolkerův Prostějov) a kulturních akcí pořádaných k významným příležitostem školy.

V hodnocení žáků převažovalo okamžité, většinou pozitivní hodnocení, klasifikace odpovídala výkonu jednotlivců a vždy byla vyučující zdůvodněna. Při ukládání samostatné školní práce i domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti s ověřováním pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla v hodinách mluvnice i literatury prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného projevu. Při kontrole žákovských grafických prací bylo zjištěno, že jsou že jsou vyučující pravidelně kontrolovány, opravovány a klasifikovány. Žáci jsou důsledně vedeni k uvědomělé práci s chybou.

Ve všech hospitovaných hodinách byl dán žákům dostatečný prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností, ty však byly, především ve třídách prvního ročníku, pouze na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech cizích jazyků

Týdenní hodinová dotace cizích jazyků v jednotlivých ročnících odpovídá učebním plánům vyučovaného studijního oboru. Výuka německého i anglického jazyka je zajištěna plně kvalifikovanými pedagogy. Obsah a objem učiva pro jednotlivé ročníky je rozpracován do časově tematických plánů, které jsou následně konzultovány v předmětové komisi všeobecných předmětů. Při kontrole písemné žákovské dokumentace a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že probírané učivo koresponduje s uvedenými plány. Všechny navštívené hodiny byly vyučujícími kvalitně připraveny, studenti přirozeně reagovali na zadávané pokyny. Vzhledem k době konání inspekce (závěr pololetí) měly vyučovací jednotky převážně opakovací charakter. Tudíž i možnost využití výrazných motivačních prvků byla omezená.

Hodiny německého jazyka byly vedeny výhradně v němčině, jinak tomu bylo v angličtině, kde vzájemná komunikace v cizím jazyce byla minimální. V němčině převažoval konverzační charakter výuky, angličtina byla postavena na procvičování gramatiky a ustálených slovních spojení. Téměř ve všech hodinách převládala frontální forma výuky s pasivní účastí žáků. Prvky aktivního učení nebo práce s informacemi se objevovala ojediněle. Během výuky bylo využíváno poslechu doprovodných textů k učebnicím z magnetofonových nahrávek. Vzhledem k tomu, že se prostředí učeben teprve postupně vybavuje, nemohlo být využito pomůcek a postupů pro zpestření výuky.

Hodnocení výkonu studentů následovalo bezprostředně po jejich individuálních výstupech. Vyučující dbali dodržování správné výslovnosti, během opakování a zkoušení bylo pamatováno na širší tematické souvislosti a vazbu na osobní zkušenosti žáků. Všem byl otevřen prostor pro upevňování sebedůvěry a vzájemné respektování.

Ve všech hospitovaných hodinách vládla klidná atmosféra, vzájemné vztahy mezi žáky a vyučujícími se odvíjely v rovině oboustranné důvěry.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních předmětech (dějepis, občanská nauka, zeměpis)

Předmět dějepis je v souladu s učebním plánem zařazen pouze do prvního ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Zpracování tematického plánu, které je do jisté míry ovlivněno řazením učiva v používané učebnici, je v souladu s platnou učební osnovou. Tematické celky jsou rozpracovány do jednotlivých vyučovacích hodin, patřičný čas je vymezen pro upevňování poznatků.

Předmět vyučuje učitelka bez odborné způsobilosti. Tato skutečnost byla zřetelná především ve výběru učiva a postupech výuky. Vyučující se z vlastního zájmu účastní dalšího vzdělávání pro výuku dějepisu.

Hospitované hodiny byly vyučující pečlivě připraveny, i když zvolené metody a formy nebyly vždy efektivní. Žáci pracovali s učebnicemi i výukovými texty, které si vyučující sama připravila. Z nich samostatně vyhledávali a zpracovávali dílčí úkoly. Učivo bylo doplněno krátkou video ukázkou. Postupy vyučující však nevedly k systemizaci učiva a pochopení

vztahových souvislostí. Menší časový prostor byl věnován vyjádření vlastních poznatků a názorů žáků a aplikaci učiva.

Předmětu zeměpis se vyučuje ve dvouhodinové týdenní dotaci pouze ve druhých ročnících. Časově tematický plán je zpracován v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího oboru, probírané učivo v hospitovaných hodinách korespondovalo s plánem. V úvodu hodin byli žáci vhodně motivováni k následujícím činnostem. Probírané učivo mělo návaznost na mezipředmětové vztahy a bylo průběžně aktualizováno. Během výkladu byli žáci přiměřeně aktivizováni a měli možnost doplňovat daná témata poznatky z vlastních zkušeností. Průběžně byla zařazována práce s informacemi, aktivní činnosti byly postaveny především na práci s atlasem.

Výuka občanské nauky probíhá v souladu s učebním plánem ve druhém až čtvrtém ročníku vždy s jednohodinovou týdenní dotací. Platné učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů jednotlivých ročníků. Ve druhém a třetím ročníku se některé tematické okruhy opakují následkem změny učebních osnov. Tematické okruhy, jejichž obsah se shoduje s obsahem jiných předmětů (ekonomika, právo), byly minimalizovány. Učební osnovy jsou plněny.

Ve všech hospitovaných hodinách směřovaly zvolené metody a formy k rozvoji komunikativních dovedností žáků a k posílení jejich sebedůvěry. V řízené diskusi, která navazovala na referáty a současné domácí i světové aktuality, vycházeli žáci z vlastních životních zkušeností a poznatků, řešili problémové otázky, měli dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů. Nové informace byly přehledné, vytvářely souvislosti v chápání jednotlivých společenských jevů. Vyučovací čas byl využíván efektivně, v závěru hodin bylo vždy provedeno shrnutí a prověření, zda stanovený cíl byl splněn.

Ve všech hodinách sledovaných předmětů se komunikace se řídila dohodnutými pravidly, které obě strany uznávaly. Osobnost žáka byla respektována. Projevy nežádoucího chování žáků se v hospitovaných hodinách nevyskytly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovědních předmětů (dějepis, občanská nauka, zeměpis) jsou souhrnně hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině odborných předmětů

Bylo navštíveno celkem třináct vyučovacích hodin v předmětech účetnictví, ekonomika a podnikání, zemědělské právo, stroje a zařízení, chov zvířat, laboratorní kontrola, zpracování zemědělských produktů, pěstování rostlin, ovocnářství a zelinářství, ochrana rostlin, obou zaměření školy. S výjimkou jednoho učitele (bez pedagogické způsobilosti) všichni splňují podmínky stanovené právní normou, což se příznivě projevilo v kvalitě vzdělávání. Výuka hospitovaných předmětů probíhá v souladu s učebním plánem. Učební osnovy jednotlivých předmětů jsou rozpracovány do časově tematických plánů. Spoluprací pedagogů v předmětových komisích je zamezeno obsahové duplicitě.

Vstupní motivace byla prováděna v rámci seznamování žáků s cílem hodiny. Motivační prvky byly velmi dobře zastoupeny jak při opakování probraného učiva, v části výkladové (praktický význam probíraného učiva, využití učiva pro předmět praxe, vhodná volba účetních příkladů, názorné ukázky a vlastní laboratorní činnost) tak i při závěrečném shrnutí (zadání domácího úkolu) a udržovaly pozornost žáků. Klasifikace byla objektivní, pedagogy vždy zdůvodněná, v několika hodinách i s prvky vzájemného hodnocení žáky.

Příprava výuky v navštívených hodinách byla dobře promyšlená, výukové cíle byly stanoveny vhodně a přiměřeně. Většina sledovaných hodin byla pečlivě připravena po stránce organizační

i metodické. Výuka byla věcná, tempo přiměřené, odborná úroveň byla vysoká a odpovídala zaměření jednotlivých tříd. Vyučující v průběhu hodin sledovali, čeho mají žáci dosáhnout. Formy a metody práce vycházely především z obsahu probíraného učiva, žáci byli vedeni ke schopnosti učivo aplikovat (především v předmětech účetnictví – část cvičení a laboratorní kontrola).

Učivo bylo v teoreticky zaměřených hodinách přednášeno, základní teze byly v převážné části hodin viditelně (prostřednictvím zpětného projektoru) promítány na čelní stěnu učebny. Výkladové části hodin byly doplňovány ukázkami zemědělských produktů či krátkými video ukázkami výrobních postupů. Didaktické zásady byly respektovány. V prakticky zaměřených hodinách byl v návaznosti na probrané teoretické učivo dán prostor pro procvičování i pro práci ve skupinách. Vyučovací čas byl ve všech případech efektivně využit. Typickým rysem všech hospitovaných hodin byly mezipředmětové vazby a propojení teoretického vyučování s praktickým využitím.

Kapacitně dostačující třídy a použité odborné a učebny byly vybaveny mimo jiné zpětným projektozem a některé z nich televizním přístrojem s videem. Výrazné byly motivační prvky ve výzdobě odborných učeben ve vztahu k vyučovaným předmětům. Didaktická technika byla účelně a cíleně využita ve většině shlednutých hodin.

Žáci o probírané učivo projevovali zájem, byl jim dán prostor pro vyjadřování vlastního názoru. Komunikace mezi žáky a učiteli probíhala partnersky, s patřičnou mírou autority i tolerance. Úroveň verbální a neverbální komunikace všech vyučujících byla na velmi dobré úrovni.

Žáci se zvýšeným zájmem o odborné předměty se zapojují do soutěží (SOČ, soutěže středních zemědělských škol -1. místo v roce 2001).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině odborných předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech motorová vozidla a praxe

Bylo hospitováno ve dvou hodinách předmětu motorová vozidla a v šesti hodinách učební praxe. Motorová vozidla vyučuje zkušený pedagog s platným osvědčením pro učitele řidičů motorových vozidel pro příslušné skupiny. Učební praxe byla vedena plně kvalifikovanými vyučujícími.

Týdenní počet vyučovacích hodin je v souladu s platným učebním plánem, v předmětu motorová vozidla hodinová dotace respektuje platnou právní normu o výcviku řidičů silničních motorových vozidel.

Zvolená témata učební praxe navazovala na poznatky žáků, které získali v průběhu teoretického vyučování. Žáci ve skupinách nacvičovali některé základní dovednosti a prováděli jednodušší úkony při obsluze a údržbě secího a sklizňového stroje, učili se správnému postupu při strojním dojení včetně dezinfekce, prakticky zpracovávali cvičné příklady z jednoduchého účetnictví a platebního styku na odpovídajících (reálných) tiskopisech a vytvářeli tabulky na počítači. Jedna hospitovaná hodina předmětu motorová vozidla byla věnována teoretickému výkladu o činnosti a funkci spalovacích motorů, v další byli žáci v učební skupině prakticky seznamováni s palivovou soustavou traktoru a její základní údržbou. Žáci byli učiteli seznámeni s tématy vyučovacích jednotek. Motivace během vyučování vycházela ze snahy většiny žáků kompetentně zvládat základní odborné práce v daném oboru. Aktivitu udržovali pedagogové kladením častých zjišťovacích otázek. Díky organizaci výuky si vyučující vytvářeli zpětnou vazbu a nesprávné výkony žáků bezprostředně korigovali. Hodnocení žáků prováděli

pedagogové slovně, v navštívených hodinách nebyla využita klasifikace a vzájemné hodnocení žáků.

Učitelé byli na vyučování velmi dobře připraveni, zvolená témata korespondovala s vypracovanými tematickými plány. Přecházecí plány byly pravidelně doplňovány. Po úvodních instruktážích nebo opakování byl vyučovací čas v části hospitovaných hodin věnován praktickému nácviku požadovaných činností. Výuka probíhala v odborných pracovnách a třídách školy a ve Školním statku Opava. Odborná pracoviště byla vybavena odpovídající technikou, do běžných tříd potřebné pomůcky přinesli vyučující. Pracovní tempo bylo voleno s ohledem k žákům a obtížnosti prováděných úkonů. Žáci byli přiměřeně aktivní. Zvýšená pozornost byla věnována bezpečnosti při práci se stroji a zvířaty. Verbální projev vyučujících měl celkově velmi dobrou úroveň, slovní vyjádření studentů byla obvykle stručná. Žáci si ve sledovaných předmětech vedou sešity, které nejsou všemi pedagogy pravidelně kontrolovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

V prvních ročnících se na začátku školního roku zadávají vstupní testy z českého jazyka, cizích jazyků a matematiky. Na základě analýzy výsledků jsou přijímána konkrétní opatření pro nápravu zjištěných nedostatků.

V českém jazyce a literatuře vyučující průběžně zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními evaluačními prostředky (slohové práce, seminární práce, kontrolní diktáty) i prostřednictvím standardizovaných testů (ve všech ročnících testy SCIO). Pravidelně provádí analýzu výsledků, hodnotí grafickou dokumentaci žáků, sleduje a vyhodnocuje práci jednotlivců, zejména problémových žáků. S takto zjištěnými výsledky vzdělávání (vždy za klasifikační období) seznamuje vedení školy. Obdobný postup je volen i ve výuce cizích jazyků (s výjimkou použití testů SCIO).

V dějepisu, občanské nauce a zeměpisu se analýza neprovádí.

Klasifikace v odborných předmětech a učební praxi se provádí po uzavření jednotlivých témat na či základě dílčí klasifikace konkrétní práce žáků. Ta se potom zapisuje do studentského průkazu. V předmětu motorová vozidla se klasifikuje po probrání tematického celku, hodnotí se také průběh praktického výcviku.

Ve všech předmětech jsou sledovány výsledky žáků v soutěžích – viz výše.

Hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Celkově je oblast průběhu vzdělávání a výchovy hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

MSZeŠ doložila zřizovací listinu vydanou Radou kraje, usnesením č. 23/1315 ze dne 17. října 2002. V článku II. je uveden nesprávný název ulice.

Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Prevence sociálně patologických jevů

Součástí inspekční činnosti bylo sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve škole.

Funkci školního metodika prevence sociálně patologických jevů vykonává čtvrtý rok učitelka školy, jež absolvovala odpovídající odborná školení.

V rámci posouzení účinnosti prevence byli žáci vybraných tříd 2. a 4. ročníku požádáni o vyplnění dotazníku, který byl zaměřen na zjišťování pohledů a názorů žáků na dění ve škole. Z vyhodnoceného dotazníku, rozhovorů s ředitelem školy, se školní metodičkou prevence a některými žáky vyplynulo, že ve škole je příznivá pracovní atmosféra, vztahy mezi žáky jsou kolegiální. Většina žáků projevila silnou sounáležitost ke škole. Žáci se rozcházelí v názoru na to, zda je učitelé dobře znají a na jejich zájem o názory studentů na práci a dění ve škole. Většina žáků se nedomnívá, že se ve škole dovídají informace o nebezpečí kouření a zneužívání návykových látek a o přednostech a výhodách zdravého životního stylu. V poslední době se ve škole sociálně patologická jevy nevyskytly. Prevence není podceňována, absence žáků je zodpovědně řešena.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná radou Moravskoslezského kraje pod zn. ZL/189/2001 ze dne 20. prosince 2001 a účinností od 1. října 2001.
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 20439/2001-21 ze dne 24. 7. 2002 a účinností od 1. srpna 2002.
3. Jmenovací dekret Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky ze dne 15. července 1996 čj. 14 146/96-61 do funkce ředitele školy.
4. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 16. října 2001, vydané radou Moravskoslezského kraje.
5. Povinná dokumentace školy – třídní knihy a třídní výkazy všech tříd, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, protokoly o přijímacím řízení a protokoly o ukončování studia za školní rok 2001/2002, protokoly o konání komisionálních zkoušek, personální dokumentace, kniha úrazů).

6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002.
7. Organizační řád školy.
8. Celoroční plán práce školy na školní rok 2002/2003.
9. Tematické plány učiva sledovaných předmětů.
10. Písemné podklady řídicí a organizační činnosti vedení školy.
11. Písemné žákovské práce.
12. Podkladová inspekční dokumentace.
13. Hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů je zajištěna v převážné míře vyučujícími s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Metodické orgány účinně koordinují výchovný a vzdělávací proces. Organizování vychází ze zpracovaného organizačního řádu s jasně stanovenými kompetencemi jednotlivých pracovníků. Kontrolní činnost vedení školy je účinná. Tok informací je obousměrný, plynulý a ucelený. Informovanost rodičů a veřejnosti je zabezpečena.

Škola má dostatek kvalitních prostor pro výuku, které odpovídají psychohygienickým zásadám. Materiálně-technické podmínky výuky umožňují realizovat teoretickou i praktickou část zvoleného výchovně vzdělávacího programu v plném rozsahu. Pomůcek a laboratorní techniky pro odborné zemědělské předměty je dostatek.

Plánování a příprava teoretické i praktické výuky ve sledovaných předmětech vychází ze zpracovaných tematických plánů, které jsou v souladu s osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Bezprostřední i dlouhodobá příprava pedagogů na vyučovací hodiny byla promyšlená, stanovené cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Ve většině hodin byly zvolené metody a formy efektivní. Byly dodrženy principy soustavnosti a návaznosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Libor Kubica
Člen týmu	Mgr. Olga Grossmannová
Člen týmu	Mgr. Isabela Hobzová
Člen týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl

Další zaměstnanci ČŠI

Blanka Benčíčová
Ing. Dalibor Vašák

V Opavě dne 31. ledna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 2. 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. František Beneš

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad, odbor školství mládeže a sportu, 28. října 117, 702 Ostrava	2003-02-28	145 39/03-11132
Zřizovatel Moravskoslezský kraj, PhDr. Jaroslava Wenigerová, náměstkyně hejtmána, 28. října 117, 702 Ostrava	2003-02-28	145 40/03-11132

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány